

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Referat fra møte møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2014

Tidspunkt: 10. september 2014, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Tilstede:

Viserektor for Utdanning: Oddrun Samdal

Pro- og visedekaner: Claus Huitfeldt (HF), Harald Walderhaug (MN), Kariane T. Westrheim (PSY), Karen Christensen (SV), Bjørnar Borvik (JUS),

Vara: Kristin Walter (settevara MOF)

Studentrepresentanter, Jin Sigve Mæland, Susann Strømsvåg, Anders Sætra

Observatør: Prorektor Anne Christine Johannessen

Fra administrasjonen: Christen Soleim, Tove Steinsland

Dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent. Det ble meldt inn tre saker under sak 33/14: Eventuelt.

II Protokoll fra tidligere møter:

Godkjente protokoller fra to møter ble framlagt, fra møte 7. april, og fra møte 16 .mai.

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- 3. september var det møte mellom UiB og NTNU, der en rekke felles problemstillinger vedrørende utdanningsområdet ble drøftet. Det var enighet om at institusjonene skal samarbeide og dra nytte av hverandre på en rekke aktuelle felt framover.
- 3. september ble Shotundersøkelsen lansert (Studentenes helse og trivselsundersøkelse i regi av Studentsamskipnadene). Det kommer en sak om dette til UU-møtet i oktober.
- 8. september var det en takkesammenkomst for fadderuken, der fadderledere/ fadderkoordinatorer og andre som har vært involvert i planleggings- og koordineringsarbeidet knyttet til fadderuken, var invitert.
- 13. oktober er det ledersamling. Målgruppen er blant annet dekanat, instituttledere og undervisningsledere.

Sak 28/14 Gjennomgang av studieprogram med færre enn 20 plasser

Temaet studieprogram med færre enn 20 studenter har tidligere vært behandlet i Utdanningsutvalget og Universitetsstyret. I juni 2014 ble fakultetene bedt om innspill til hvilke av programmene med færre enn 20 studenter, som kan vurderes nedlagt, og hvilke som bør videreføres. Når det gjelder sistnevnte, ble det stilt spørsmål om hvorvidt noen av programmene kan samordnes nasjonalt.

Fakultetene ga mange gode innspill, men det var få konkrete forslag til nedlegginger. Videre legger fakultetene i sine innspill større vekt på lokal samordning av sine studieprogrammer, enn nasjonal samordning.

Det kom følgende innspill:

- Saken viser at det blir tenkt mye likt om kvalitet og små studieprogrammer rundt om på fakultetene. De gjennomgangene og drøftingene som har vært rundt temaet, har også vært nyttige for fakultetene sin del.
- Uttalelsene fra fakultetene viser at det er sterke fagmiljø også rundt små programmer. KD er opptatt av at det er et godt og sterkt fagmiljø rundt programmene.
- Dersom diskusjonene skal fortsette, bør den være breiere, og ikke kun ta utgangspunkt i 20 studenter.

Sak 29/14 Studentrekruttering

Oddrun Samdal orienterte. Formålet med saken var å legge opp til en drøfting om hvordan rekrutteringsstrategien bør være fremover.

Det kom følgende innspill:

- UiO og UiB rekrutterer i all hovedsak regionalt, mens NTNU rekrutterer nasjonalt. For UiB sin del er unntakene jus, medisin og odontologi, som rekrutterer fra en større del av landet. Til tross for at UiB i dag i hovedsak rekrutterer fra Vestlandet, bør målgruppen for rekrutteringsarbeidet fortsatt være nasjonal og internasjonal.
- Når det gjelder valg av studier og studiested, blir mye avgjort i det siste året på videregående. Venner og foreldre antas å ha stor innvirkning på valg av studiested.
- Det er viktig å fremheve studienes arbeidslivsrelevans. Enkelte fakulteter har erfart at bruk av alumner til dette arbeidet fungerer veldig bra, både på nettsidene, men også i andre sammenhenger.
- Rekrutteringsarbeidet ved UiB er i hovedsak innrettet mot 3. klassingene i videregående skoler. Rekrutteringsarbeidet bør også rettes inn tidligere enn siste år på videregående. Det er viktig å avklare forventninger om hva universitetsutdanningene er tidligere i skoleløpet.
- Overgangen mellom videregående skoler og universiteter kan oppleves som stor. Det er derfor viktig at elevene blir forberedt på forskjellene mellom videregående skole og universitet.
- Et mulig samarbeidsområde med ungdomsskolene, er innen faget «utdanningsvalg», som er et eget fag i ungdomsskolene.
- Det er viktig å være synlige på utdanningsmesser og liknende arenaer, samtidig som det er usikkert hvor stor effekt deltakelse i turneer og utdanningsmesser egentlig har.
- Det bør diskuteres hva som er unikt med UiB – og som gjør at de skal velge oss. «Det unike» bør kommuniseres i rekrutteringsarbeidet.

- Informasjon på nettsidene er viktig. Nettsidene kan gjøres enda tydeligere når det gjelder de mulighetene studentene har til å utforme sin egen utdanning.
- I all informasjon som gis om studietilbudet, er det viktig at innhold i fagene blir tydelig kommunisert.
- Våre engelske nettsider er den primære kanalen for rekruttering av internasjonale studenter. Det er derfor viktig å ha gode engelske nettsider.
- Når det gjelder internasjonalt samarbeid, har det vært en gjennomgang av avtaler med andre universiteter. Gjennomgangen førte til at noen avtaler ble avsluttet og andre kom til. Gjennomgangen har også ført til bedre kvalitet på avtalene, men totalt sett ikke til vesentlig færre avtaler.
- For å gjøre utveksling mer attraktivt, bør vi tenke muligheter for at oppholdet skal inngå som en del av graden, heller enn å gi studentene «fritak» for å reise ut.
- Det ble stilt spørsmål om hvordan vi kan sikre at bachelorstudenter velger mastergrad hos oss. Framover kan det bli aktuelt at institusjonene vil bli målt på antall grader som er produsert ved institusjonene, heller enn antall studiepoeng.
- Det bør også satses mer på rekruttering til våre mastergrader. Det registreres at andre institusjoner er flinke til å «reklamere» også opp mot dette nivået. Sosiale tiltak som pizza og quiz- kvelder kan være aktuelle.
- Det kan være strukturerer i måten vi organiserer studiene på som kan forhindre rekruttering.
- Når det gjelder rekruttering, vurderer Det psykologiske fakultet å legge opp til en ordning på enkeltprogram der studentene er tilnærmet «sikret» et 5-årig løp. Fakultetet har erfart at de mister en del studenter som følge av at de ikke kan tilby tilstrekkelig antall plasser på mastergrad.

Sak 30/14 Frafall ved UiB

Oddrun Samdal orienterte. Den foreløpige rapporten ble lagt fram for Utdanningsutvalget, med tanke på at rapporten skulle ferdigstilles etter at innspillene fra behandlingen i Utdanningsutvalget er innarbeidet. Mediene fikk sperrefrist til 16. september, og rapporten er offentlig fra samme dato.

Det kom følgende innspill:

- Fra KD sin side er det signaler som tyder på at «studiegjennomføring» framover kan få større fokus enn studiepoengproduksjon. Dette bidrar ytterligere til at det er viktig å ha fokus på frafall.
- Når det gjelder forebygging av frafall, kan det være relevant å se til NTNUs «ForVei», som er et veilednings- og kvalitetsstøttetiltak som bistår ferske studenter i å finne seg til rette og å mestre overgangen til høyere utdanning. Det kan være interessant å høre om hvilken effekt tiltaket har hatt på frafall.
- Karrieresenteret ønsker å være synlig ved UiB, og å bidra når det gjelder veiledning i yrkesvalg. Senteret var også involvert i fadderuken, og profilerte seg der.
- I de videre diskusjonene er det viktig å ha med seg at en viss andel av studentene ikke har til hensikt å fullføre det programmet de starter på. Det er viktig å fokusere tiltak mot det som er reelt frafall. Det er også viktig å få oversikt over hvor mange av de institusjonsfrafalte studentene som fortsetter ved andre utdanningsinstitusjoner.
- UiB og NTNU kommer framover til å samarbeide om å se på frafall.

- Det er viktig å ha dialog med studentene. Dersom studentene finner ut at de har valgt et studium som ikke passer for dem, er det viktig at de kan skifte program til noe som passer bedre.
- Viktigheten av det sosiale rundt studiene har fått mye fokus. Det kan hende at et større fokus bør legges på yrkesrelevans.
- «Motivasjonsbrev» som opptakskriterium kan være en aktuell vei å gå. Hensikten med dette er å avklare egenmotivasjon for å starte på studiet.
- MN har satt i verk tiltak første semester for å redusere frafall. Tiltakene har hatt god effekt, og andre fakulteter oppfordres til å se på tiltakene.

Sak 31/14 Løypemelding – arbeidet med innovasjon og entreprenørskap

Oddrun Samdal orienterte om arbeidet i arbeidsgruppen som har fått i oppgave å se nærmere på hva temaene «innovasjon og entreprenørskap» bør innebære for utdanningene ved UiB framover. Arbeidsgruppen har sendt søknad til Norgesuniversitetet om midler for tiltak for å fremme innovasjon og entreprenørskap i utdanningene ved UiB. Svar ventes i begynnelsen av september. I alt 14 utdanningsinstitusjoner har sendt søknad om midler. Summen til fordeling er kr. 2,7 millioner.

Saken ble tatt til orientering

Sak 32/14 Rapport – Dannelsesutvalget

Jan Reinert Karlsen orienterte. Ferdigstilling av rapporten har gått seinere enn planlagt av flere grunner. Det legges nå opp til at Utdanningsutvalget får et utkast til rapport for innspill på nyåret.

Bakgrunnen for Dannelsesutvalget ved Universitetet i Bergen, var Dannelsesutvalget 2, som foreslo at det ble opprettet lokale dannelsesutvalg. Dannelsesutvalget ved UiB består av representanter fra alle fakultetene, samt studentrepresentanter.

Et sentralt tiltak i arbeidet med dannelse ved UiB, har vært å få til felles faglige arenaer for kunnskapsoverføring, der studenter får diskutere fag på tvers av faggrensene. Dannelsesutvalget mener vi har en *d*iversitet og ikke et *un*iversitet, og det er viktig å arbeide for å fjerne hindringene. Ulike faglige innfallsvinkler stimulerer til refleksjon. Det er viktig at studentene bruker sine kunnskaper, og ikke bare reproduserer dem.

Et viktig spørsmål er om dannelsesinnslaget ved utdanningene ved UiB bør styrkes. Svaret er ikke nødvendigvis «ja». Krav til studiepoengproduksjon kan være et hinder her. Dannelsesutvalget mener at det bør styrkes fordi danning og kunnskap hører sammen, dannelse er kjernen i kunnskapsarbeidet.

Det kom følgende innspill:

- Temaene er godt i overensstemmelse med det pågående strategiarbeidet. For eksempel ser vi at «silostrukturen» skaper utfordringer, og derfor er fokuset på det tverrfakultære og tverrfaglige viktig. Arbeidet er også i overensstemmelse med DigUiB, som har som en av sine målsetninger å tenke nytt rundt undervisning og læring.

- Alle som sitter i utvalget har sin faglige tilhørighet og fokuserer i liten grad på å se på ting sammen og på tvers. Universitetsledelsen har et stort ansvar for å holde det tverrfaglige fokuset høyt, men i en travel hverdag er det lett for at dette ikke blir prioritert.
- Det gir stor faglig tilfredshet å forankre eget fag i en større sammenheng.
- Ved SV-fakultetet har man jobbet mye med tverrfaglighet, og ønsker å invitere prosjektleder til fakultetet for å snakke om temaet.
- Dannelse er et felt som har et stort potensiale.

Sak 33/14 Eventuelt

- 1) Skjerpede opptakskrav.
KD åpner for at det kan stilles skjerpede opptakskrav for å kunne starte på studieprogrammer, i første omgang som en prøveordning. De har vært i kontakt med UiO og NTNU, som ønsker å stille skjerpede krav til en del studier. MN fakultetet ønsker å stille strengere krav i enkelte fag. SA vil koordinere høringsrunden internt.
- 2) Anne Christine Johannesen orienterte om høringen om evalueringen av kvoteprogrammet som er gjennomført av Damvad. Saken er sendt til fakultetene, for innspill, med høringsfrist i oktober.
- 3) Det er videre sendt ut et høringsbrev til fakultetene om MOOC-rapporten fra et nasjonalt utvalg oppnevnt av departementet. Også i denne saken er svarfrist i oktober.